

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292.
Ефективна економіка. 2026. № 2.
ISSN 2307-2105

Copyright © The Author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2026.2.153>

УДК 330.341.1:336.14:352.07

*Я. А. Можарівський,
аспірант,*

Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-3884-2629>

ІНСТИТУЦІЙНІ ТА ФІНАНСОВІ МЕХАНІЗМИ ВІДНОВЛЕННЯ ГРОМАД: УКРАЇНСЬКИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

Ya. Mozharivskyi,

Postgraduate student, Taurida V. I. Vernadsky National University

INSTITUTIONAL AND FINANCIAL MECHANISMS FOR COMMUNITY RECOVERY: UKRAINIAN AND FOREIGN EXPERIENCE

У статті досліджено інституційні та фінансові механізми відновлення територіальних громад в Україні в умовах війни та післявоєнного періоду, з урахуванням українського досвіду децентралізації та міжнародних практик повоєнного відновлення. Проведено порівняльний аналіз інституційних моделей і фінансових інструментів в Україні та зарубіжних країнах, що дало можливість визначити ключові фактори

ефективного відновлення: гнучкість управлінських рішень, багаторівнева координація, участь громадськості та бізнесу у стратегічному плануванні.

У результаті дослідження запропоновано конкретні рекомендації для підвищення ефективності відновлення громад: посилення інституційної спроможності громад через створення координаційних структур і агентств з відновлення, інтеграцію місцевого рівня у національні та міжнародні програми реконструкції; оптимізація фінансових механізмів шляхом поєднання бюджетних коштів, цільових фондів, грантів, пільгового кредитування та «*blended finance*», що прискорить залучення приватних інвестицій та зменшить фінансові ризики; впровадження стратегічного та адаптивного планування, яке враховує демографічні зміни, переміщення населення та потреби критичної інфраструктури.

The article investigates the institutional and financial mechanisms for community recovery in Ukraine during the wartime and post-war periods, considering the country's decentralization reforms and international post-conflict recovery practices. A comparative analysis of institutional models and financial instruments in Ukraine and abroad was conducted, identifying key factors for effective recovery: flexibility in governance, multi-level coordination, and active participation of local communities and businesses in strategic planning.

The study proposes specific measures to enhance the effectiveness of community recovery: strengthening institutional capacity by establishing specialized recovery agencies, coordination structures, and integrating local governments into national and international reconstruction programs. Optimizing financial mechanisms through a combination of budgetary funds, targeted recovery and grant programs, concessional lending, and blended finance, enabling private investment mobilization while mitigating financial risks. Implementing strategic and adaptive planning frameworks that account for demographic changes, population displacement, and the needs of critical infrastructure.

The analysis demonstrates that combining institutional reforms and diversified financial instruments produces a synergistic effect, accelerating reconstruction processes and fostering long-term socio-economic resilience. The findings also emphasize the importance of evidence-based decision-making, transparent governance, and participatory approaches, which are essential for achieving equitable and sustainable outcomes in post-conflict community recovery.

Ключові слова: *відновлення територіальних громад, інституційні механізми, фінансові інструменти, децентралізація, стратегічне планування, міжнародна допомога.*

Keywords: *territorial communities' recovery, institutional mechanisms, financial instruments, decentralization, strategic planning, international assistance.*

Постановка проблеми. Повномасштабна війна, що розпочалася проти України в 2022 р., спричинила безпрецедентні соціально-економічні втрати для територіальних громад, зокрема руйнування інфраструктури, скорочення податкової бази, міграцію населення та деградацію місцевих ринків праці. У таких умовах питання відновлення громад виходить за межі суто технічної реконструкції й трансформується в комплексну проблему формування ефективних інституційних і фінансових механізмів розвитку.

Територіальні громади в Україні виступають ключовими суб'єктами повоєнного відновлення, оскільки саме на місцевому рівні концентруються базові потреби населення, приймаються рішення щодо просторового розвитку, соціальних послуг і відбудови критичної інфраструктури. Водночас війна загострила структурні дисбаланси в системі місцевих фінансів, посилила залежність громад від міжбюджетних трансфертів і міжнародної допомоги, що актуалізує потребу в оновленні фінансових інструментів розвитку.

Інституційний вимір відновлення громад пов'язаний із реформуванням системи місцевого самоврядування, удосконаленням механізмів стратегічного планування, підзвітності та партнерства між державою, громадами й міжнародними донорами. Досвід країн, які проходили етапи постконфліктного або посткризового відновлення, свідчить, що інституційна спроможність місцевого рівня є визначальним фактором ефективності використання фінансових ресурсів. У цьому контексті особливої актуальності набуває порівняльний аналіз українського та зарубіжного досвіду відновлення громад, що дозволяє ідентифікувати універсальні та специфічні механізми, адаптовані до умов воєнного та післявоєнного розвитку. Систематизація таких механізмів має важливе прикладне значення для формування державної політики регіонального розвитку та фінансової децентралізації.

Таким чином, дослідження інституційних і фінансових механізмів відновлення громад є науково й практично значущим завданням, що відповідає сучасним викликам економічного розвитку України у воєнний та повоєнний періоди.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасні наукові дослідження, присвячені проблематиці відновлення територіальних громад, суттєво активізувалися після 2022 р. й охоплюють широкий спектр фінансових, інституційних і управлінських аспектів. У працях українських дослідників обґрунтовується необхідність трансформації системи місцевих фінансів з урахуванням зростаючих видатків на відбудову, соціальний захист та підтримку внутрішньо переміщених осіб. Особлива увага приділяється інструментам бюджетної політики, цільовим фондам розвитку громад і механізмам програмно-цільового фінансування. Значна частина публікацій фокусується на ролі публічних фінансів у забезпеченні процесів реконструкції та стабілізації місцевої економіки. Так, І. Чугунов та співавтори розглядають питання фінансового забезпечення відбудови економіки України в умовах воєнної дестабілізації, аналізуючи фінансові

ресурси, механізми [1]. Інший український приклад – дослідження фінансової спроможності територіальних громад під впливом війни, яке аналізує зміни власних доходів місцевих бюджетів, трансферти та податкові надходження в умовах військового стану, вказуючи на нові фінансові виклики [2].

Ще один важливий внесок здійснено В. Колтун та ін., які досліджують організаційно-фінансовий механізм удосконалення міжрегіонального співробітництва в умовах повоєнного відновлення України, аналізуючи структури управління та координації ресурсів на регіональному рівні [3].

У фінансово-економічній площині Т. Богдан досліджує роль державних фінансів у відновленні та відбудові України, формалізуючи пріоритетні напрями видатків бюджету та оцінюючи потреби у фінансових гарантіях від міжнародних партнерів [4]. Це становить важливу частину наукового дискурсу щодо державної фінансової політики у контексті відновлення. В праці Н. Шандової та ін. проаналізовано економічні механізми відновлення та підвищення конкурентоспроможності постконфліктних регіонів, включно з інституційною спроможністю та інвестиційною політикою як важливими факторами стабілізації [5].

Зарубіжні дослідження, хоча й не завжди пов'язані безпосередньо з українським випадком, висвітлюють ключові інституційні й фінансові аспекти відновлення після конфліктів і криз. Наприклад, у роботах, присвячених відновленню фінансової інфраструктури після криз, розглядаються механізми стабілізації економік через розвиток фінансових інститутів, публічно-приватне партнерство та регуляторні рамки – це важливо для розуміння, як інституції здатні підтримувати фінансові потоки в період реконструкції [6-7].

Загалом, сучасна література демонструє, що інституційні механізми місцевого самоврядування, міжбюджетні відносини, координація з міжнародними донорами та інструменти фінансового управління є ключовими компонентами відновлення громад у повоєнних умовах. Проте недостатня систематизація порівняльних підходів для українського контексту

з урахуванням міжнародного досвіду створює наукову прогалину, яку актуалізує дане дослідження.

Методологічну основу дослідження становлять загальнонаукові та спеціальні методи економічного аналізу. Застосовано системний підхід для дослідження взаємозв'язку інституційних і фінансових компонентів відновлення громад. Компаративний метод використано для зіставлення українських і зарубіжних моделей відновлення. У процесі дослідження застосовано методи аналізу та синтезу для узагальнення наукових підходів, а також інституційний метод для оцінки ролі органів місцевого самоврядування й фінансових інститутів у процесах реконструкції.

Формулювання завдання статті. Метою статті є комплексний аналіз інституційних та фінансових механізмів відновлення територіальних громад в Україні з урахуванням зарубіжного досвіду та визначення напрямів їх адаптації до сучасних умов розвитку.

Виклад основного матеріалу. Сучасні процеси відновлення територіальних громад в Україні відбуваються в умовах безпрецедентних соціально-економічних, інституційних та бойових викликів, що зумовлює необхідність переосмислення традиційних підходів до місцевого розвитку та управління ресурсами.

У воєнний та післявоєнний періоди інституційні механізми відновлення громад в Україні дедалі більше набувають рис нелінійної системи управління, у якій формальні правила поєднуються з неформальними практиками кризового реагування. На відміну від довоєнної моделі, де домінували ієрархічні процедури та нормативна стабільність, сучасна модель відновлення характеризується високим рівнем управлінської варіативності, що дозволяє громадам адаптуватися до швидких змін безпекового, фінансового та демографічного середовища.

Повномасштабна війна істотно посилила структурну асиметрію розвитку територій, нерівномірність ресурсного забезпечення та диференціацію інституційної спроможності громад. За оцінками аналітичних

центрів і міжнародних організацій, у 2022–2024 рр. понад 50% територіальних громад України зазнали суттєвого скорочення податкового потенціалу, а для громад, розташованих у зоні активних бойових дій або поблизу лінії фронту, зниження власних доходів місцевих бюджетів сягало 30–50%. Це безпосередньо обмежило їхню здатність фінансувати як поточні потреби, так і відновлювальні проекти розвитку.

У цих умовах інституційна спроможність громади набуває значення ключового економічного ресурсу. Йдеться не лише про наявність формальних повноважень, а про здатність органів місцевого самоврядування приймати нестандартні управлінські рішення, координувати взаємодію з центральними органами влади, донорами та приватним сектором, а також ефективно трансформувати зовнішню фінансову допомогу у сталі соціально-економічні результати. Таким чином, формується явище інституційної диференціації громад, що визначає різні траєкторії відновлення навіть за подібних стартових умов.

Ключовими елементами інституційного забезпечення процесів відновлення виступають органи місцевого самоврядування, регіональні державні адміністрації, а також спеціалізовані агентства й координаційні структури з відновлення. Воєнний контекст істотно підвищив значення як вертикальної, так і горизонтальної координації між цими суб'єктами. Реалізація відновлювальних проєктів потребує одночасного узгодження бюджетних рішень, просторового планування, безпекових обмежень, екологічних вимог та процедур міжнародної донорської підтримки. Інституційна новизна сучасного етапу полягає у переході від розрізнених заходів реагування до комплексних програм відбудови громад, які інтегрують економічні, соціальні та інфраструктурні компоненти.

Важливим інструментом такої інтеграції стає трансформація стратегічного планування на місцевому рівні. Після 2022 р. стратегії розвитку громад дедалі частіше переформатовуються у програми комплексного відновлення, що поєднують короткострокові заходи з

ліквідації наслідків руйнувань із довгостроковими цілями соціально-економічної трансформації. На відміну від довоєнних стратегій, орієнтованих на інерційне зростання, сучасні документи розвитку базуються на сценарному підході та враховують високий рівень невизначеності воєнного й післявоєнного періодів, демографічні зміни, релокацію бізнесу та трансформацію ринків праці.

Особливої ваги в інституційному вимірі набуває участь громадськості та місцевого бізнесу в формуванні пріоритетів відновлення. Практика партисипативного планування та консультацій зі стейкхолдерами сприяє підвищенню прозорості управлінських рішень, зниженню соціальної напруги та зростанню довіри до органів влади. Емпіричні спостереження свідчать, що громади, які активно залучають бізнес до визначення відновлювальних пріоритетів, демонструють кращу мобілізацію додаткових ресурсів і вищу ефективність реалізації проєктів відбудови.

Зарубіжний досвід відновлення територій після воєнних конфліктів і масштабних криз демонструє ефективність моделей багаторівневого управління, у межах яких місцеві громади інтегруються в національні програми реконструкції та міжнародні фінансові ініціативи. Порівняльний аналіз свідчить, що країни, де місцевий рівень був безпосередньо залучений до планування й реалізації програм відновлення, досягали вищих темпів економічного зростання та швидшої соціальної стабілізації (Табл. 1).

Таблиця 1. Порівняння інституційних моделей відновлення громад: Україна та зарубіжні практики

Критерій	Україна	Країни ЄС (посткризові регіони)	Балканські країни
Роль місцевого рівня	Обмежена, зростає	Ключова	Середня
Характер управління	Адаптивний, гібридний	Інституційно стабільний	Перехідний
Інтеграція з донорами	Фрагментарна	Системна	Часткова
Орієнтація політики	Відбудова, стабілізація	Трансформація	Соціальна реінтеграція

Джерело: сформовано на основі [8-9].

Фінансові механізми відновлення громад в Україні формуються в умовах обмежених внутрішніх ресурсів та високої залежності від зовнішньої підтримки. Основними джерелами фінансування виступають державний і місцеві бюджети, міжбюджетні трансферти, міжнародна технічна допомога, гранти та інструменти державно-приватного партнерства. У 2022–2024 рр. структура видатків місцевих бюджетів зазнала істотних змін: зросла частка витрат на соціальний захист, житлово-комунальне господарство та відновлення інфраструктури, тоді як інвестиційні видатки розвитку часто скорочувалися.

В умовах війни значно зросла роль цільових фондів і грантових програм, однак домінування грантової моделі породжує ризики фрагментації фінансування та зниження узгодженості проєктів. Міжнародний досвід свідчить, що ефективність фінансового забезпечення відновлення значною мірою залежить від диверсифікації джерел фінансування та здатності громад залучати приватний капітал. У багатьох країнах постконфліктного відновлення застосовуються гарантійні механізми, пільгове кредитування та фінансові інновації, спрямовані на зниження інвестиційних ризиків для бізнесу. Порівняльний аналіз показує, що громади, які використовують інструменти державно-приватного партнерства (ДПП), демонструють більш стійкі результати відновлення та швидше відновлюють економічну активність (Табл. 2).

Таблиця 2. Фінансові інструменти відновлення громад

Інструмент	Україна	Зарубіжна практика
Гранти	Домінують	Доповнюють
Пільгове кредитування	Обмежене	Широко застосовується
Муніципальні гарантії	Фрагментарні	Інституціоналізовані
ДПП	На етапі розвитку	Системний інструмент

Джерело: сформовано на основі [10-11].

Синергетичний ефект поєднання інституційних реформ і фінансових механізмів проявляється у здатності громад переходити від етапу екстреної відбудови до траєкторії сталого розвитку. Інституційна спроможність забезпечує ефективне управління ресурсами, тоді як фінансові інструменти формують матеріальну основу для реалізації стратегічних цілей. У результаті формується комплексна модель відновлення громад, адаптивна до воєнних викликів і орієнтована на довгостроковий соціально-економічний ефект (Табл. 3).

Таблиця 3. Порівняння фінансових механізмів відновлення громад

Критерій	Україна	Країни ЄС (посткризові регіони)	Балканські країни
Домінуюче джерело фінансування	Бюджет, гранти	Змішане фінансування	Гранти, пільгові кредити
Роль приватного капіталу	Обмежена	Висока	Середня
Гарантійні інструменти	Фрагментарні	Інституційно закріплені	Частково розвинені
Фокус відновлення	Інфраструктура	Економічна трансформація	Соціальна стабілізація

Джерело: сформовано на основі [8-11].

Дані таблиці свідчать, що для забезпечення сталого ефекту відновлення українським громадам необхідно поступово зміщувати акценти з відновлення фізичних об'єктів на розвиток економічної бази та інвестиційної привабливості. В умовах воєнного часу необхідно на державному рівні створити умови, за яких кожна територіальна громада, незалежно від її геолокації, потенціалу розвитку була б зацікавлена в нарощуванні власної спроможності для переходу на траєкторію стійкого розвитку [12]. У період 2022–2024 рр. ключову роль в доходах громад відігравали міжбюджетні трансферти та міжнародна грантова допомога, що забезпечувало швидке реагування на критичні потреби. Водночас міжнародний досвід свідчить, що тривале домінування грантового фінансування без паралельного розвитку ринкових інструментів формує залежність громад від зовнішніх ресурсів та знижує стимули до економічної самодостатності [13].

Поєднання інституційних реформ із сучасними фінансовими інструментами створює синергетичний ефект, що проявляється у зростанні локальної економічної активності. За оцінками досліджень, впровадження механізмів державно-приватного партнерства у громадах із розвиненою управлінською інфраструктурою дозволяє збільшити економічну віддачу від кожної одиниці інвестованих коштів у 1,3–1,6 рази порівняно з традиційним бюджетним фінансуванням [14]. Важливим елементом фінансової інноваційності є застосування інструментів пільгового кредитування та муніципальних гарантій. У зарубіжних практиках такі механізми розглядаються як спосіб зниження інвестиційних ризиків у посткризових регіонах, що стимулює участь приватного сектору у відновленні територій [8].

Окремої уваги заслуговує цифровізація інституційних і фінансових процесів. В Україні поступово формується ефективна інформаційно-комунікаційна інфраструктура на рівні територіальних громад, що забезпечує тісний взаємозв'язок між місцевими жителями та системою адміністрування, сприяючи зміцненню людського капіталу через інновації в ІТ-сфері та розвиток цифрових навичок [15]. Використання електронних платформ управління проєктами та фінансами дозволяє не лише підвищити прозорість використання коштів, але й скоротити транзакційні витрати. Дослідження свідчать, що цифрові інструменти управління здатні зменшувати адміністративні витрати реалізації проєктів відновлення в середньому на 10–15%, що є критично важливим в умовах обмежених ресурсів [16].

Висновки. У результаті дослідження встановлено, що інституційні та фінансові механізми відновлення громад є взаємопов'язаними та взаємозалежними. Для України в умовах війни та післявоєнної реконструкції ключовими завданнями є зміцнення інституційної спроможності громад, удосконалення системи місцевих фінансів і адаптація кращих міжнародних практик.

Реалізація наступних підходів сприятиме підвищенню ефективності використання ресурсів і забезпеченню сталого розвитку територіальних громад в Україні:

1. Формування адаптивної, багаторівневої системи управління, у якій громади виступають не об'єктами, а повноцінними суб'єктами прийняття рішень. Це потребує нормативного та організаційного закріплення їхньої ролі у плануванні, реалізації та моніторингу програм відбудови.

2. Посилення місцевого рівня через розвиток професійних управлінських команд, проєктних офісів та центрів підтримки громад задля кращої якості реалізованих проєктів і більшої здатності залучати зовнішні ресурси.

3. Потреба в активному використанні інструментів пільгового кредитування, гарантій, муніципальних фінансових інновацій та державно-приватного партнерства.

4. Поєднання управлінської гнучкості, стратегічного бачення та диверсифікованого фінансового забезпечення, що мінімізує ризики фрагментації відновлювальних процесів і забезпечить їхній довгостроковий ефект.

Міжнародний досвід повоєнного відновлення підтверджує доцільність інтеграції інституційних і фінансових інструментів у єдину політику відновлення, де фінансування безпосередньо прив'язується до стратегічних цілей розвитку територій. Для України це означає необхідність узгодження донорських програм, державних бюджетних рішень і місцевих стратегій відновлення в межах єдиної логіки багаторівневого управління. Практичним кроком у цьому напрямі може стати впровадження середньострокових фінансових рамок відновлення громад, що поєднуватимуть бюджетні, кредитні та інвестиційні ресурси.

Синергія інституційних реформ і фінансових механізмів створює основу для переходу громад від етапу екстреної відбудови до сталого соціально-економічного розвитку. Перспективним напрямом подальших

досліджень є розробка моделей оцінювання інституційної готовності громад до відновлення та механізмів ув'язки цієї готовності з доступом до фінансових ресурсів.

Література

1. Чугунов І., Макогон В., та ін. Фінансове забезпечення відбудови економіки України. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2024. № 1(54). С. 307-315. URL: <https://doi.org/10.55643/fcaptr.1.54.2024.4253>
2. Бенівська Л. Виклики та фінансові можливості розвитку територіальних громад в умовах війни. *Галицький економічний вісник*. 2024. Том 86. № 1. С. 25-32. URL: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2024.01.025
3. Колтун В., Паламарчук Т., Луценко Л. Організаційно-фінансовий механізм удосконалення міжрегіонального співробітництва в умовах післявоєнного відновлення України. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Державне управління*. 2025. № 20(2). С. 16-24. URL: <https://doi.org/10.17721/2616-9193.2024/20-3/12>
4. Богдан Т. Роль публічних фінансів у відновленні та відбудові України. *Журнал європейської економіки*. 2024. Том 23. № 4(91). С. 641-661. URL: <https://jeej.wunu.edu.ua/index.php/ukjee/article/view/1808/1761>
5. Шандова Н., Генс О., Годунов С. Економічні механізми відновлення та підвищення конкурентоспроможності постконфліктних регіонів. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*. 2025. № 344(4). С. 197-202. URL: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-344-4-26>
6. Onabowale O. Blended finance partnerships combining public funds, private investments, and philanthropic contributions to expand essential healthcare infrastructure sustainably. *International Journal of Financial Management and Economics*. 2024. No 7(2). P. 787-798. URL: <https://doi.org/10.33545/26179210.2024.v7.i2.626>
7. Håkansson C. The Ukrainian war and the emergence of the European Commission as a geopolitical actor. *Journal of European Integration*. 2024. No 46(1). P. 25-45. URL: <https://doi.org/10.1080/07036337.2023.2239998>

8. Rebuilding Ukraine by Reinforcing Regional and Municipal Governance. 2022. *OECD Publishing*. URL: <https://doi.org/10.1787/63a6b479-en>

9. Грамотнєв В. Е., Буряченко А. Є., Оболенська Т. Є., Логвінов, П. В. Розробка міждисциплінарної рамки постконфліктного економічного відновлення країн у парадигмі міжнародних економічних відносин. *Technology Audit and Production Reserves*. 2025. Том 4. № 4(84). С. 69-76. URL: <https://doi.org/10.15587/2706-5448.2025.334888>

10. Sundakov A. Post-war reconstruction and disaster recovery. *International Economic Perspectives Journal*. 2024. No 41. P. 65-79. URL: <https://doi.org/10.33111/iep.eng.2024.41.05>

11. Bogdan T., Jovanović B. Public expenditure and tax policy for the post-war reconstruction of Ukraine. *Policy Notes and Reports*. 2023. No 69. URL: <https://wiiw.ac.at/public-expenditure-and-tax-policy-for-the-post-war-reconstruction-of-ukraine-dlp-6573.pdf>

12. Заяць Т., Романюк С., та ін. Пріоритетні напрями формування спроможних територіальних громад в Україні. *Agricultural and Resource Economics*. 2024. Vol. 10. No 1. P. 135-164. URL: <https://doi.org/10.51599/are.2024.10.01.06>

13. Mazzucato M., Rodrik D. Industrial policy with purpose. *Oxford Review of Economic Policy*. 2023. No 39(1). P. 1-23. URL: <https://doi.org/10.1093/oxrep/grac033>

14. Delmon J. Blended Finance. In: *Innovative Funding and Financing for Infrastructure: Addressing Scarcity of Public Resources*. Cambridge University Press. 2024. P. 176-196. URL: <https://doi.org/10.1017/9781009340182.011>

15. Заяць Т., Сова О., Нечитайло Т. Розвиток інформаційно-комунікаційної інфраструктури в сприянні резилієнтності територіальних громад. *Ефективна економіка*. 2024. № 11. URL: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.11.17>

16. Acemoglu D., Johnson S., Robinson J. Institutions and economic resilience. *Journal of Economic Perspectives*. 2022. No 36(4). P. 3-28. URL: <https://doi.org/10.1257/jep.36.4.3>

References

1. Chugunov, I., Makogon, V., & et al. (2024), “Financial support for the economy development of Ukraine”, *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, vol. 1(54), pp. 307-315, DOI: 10.55643/fcaptp.1.54.2024.4253
2. Benovska, L. (2024), “Challenges and financial opportunities of the development of territorial communities in the conditions of war”, *Galician economic journal*, vol. 86, no 1, pp. 25-32. DOI: 10.33108/galicianvisnyk_tntu2024.01.025
3. Koltun, V. Palamarchuk, T. and Lutsenko, L. (2025), “Organisational and financial mechanism for improving interregional cooperation in the context of post-war reconstruction of Ukraine”, *Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv. Public Administration*, vol. 20(2), pp. 16-24. DOI: 10.17721/2616-9193.2024/20-3/12
4. Bohdan, T. (2024), “The role of public finances in the recovery and reconstruction of Ukraine”, *Journal of European Economics*, vol. 23/4(91), pp. 641-661, available at: <https://jeej.wunu.edu.ua/index.php/ukjee/article/view/1808/1761> (Accessed 15 Jan 2026).
5. Shandova, N. Hens, O. and Hodunov, S. (2025) , “Economic mechanisms for the recovery and enhancement of competitiveness in post-conflict regions”, *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*, vol. 344(4), pp. 197-202, DOI: 10.31891/2307-5740-2025-344-4-26
6. Onabowale, O. (2024), “Blended finance partnerships combining public funds, private investments, and philanthropic contributions to expand essential healthcare infrastructure sustainably”, *International Journal of Financial Management and Economics*, vol. 7(2), pp. 787-798, DOI: 10.33545/26179210.2024.v7.i2.626
7. Håkansson, C. (2024), “The Ukrainian war and the emergence of the European Commission as a geopolitical actor”, *Journal of European Integration*, vol. 46(1), pp. 25-45, DOI: 10.1080/07036337.2023.2239998
8. OECD Publishing (2022), “Rebuilding Ukraine by Reinforcing Regional and Municipal Governance”, DOI: 10.1787/63a6b479-en

9. Hramotniev, V., Buriachenko, A., Obolenska, T. and Logvinov, P. (2025), "Development of an interdisciplinary framework for post-conflict economic recovery of countries within the paradigm of international economic relations", *Technology Audit and Production Reserves*, vol. 4/4(84), pp. 69-76, DOI: 10.15587/2706-5448.2025.334888
10. Sundakov, A. (2024), "Post-war reconstruction and disaster recovery", *International Economic Perspectives Journal*, vol. 41, pp. 65-79, DOI: 10.33111/iep.eng.2024.41.05
11. Bogdan, T. and Jovanović, B. (2023), "Public expenditure and tax policy for the post-war reconstruction of Ukraine", *Policy Notes and Reports*, vol. 69, available at: <https://wiiw.ac.at/public-expenditure-and-tax-policy-for-the-post-war-reconstruction-of-ukraine-dlp-6573.pdf> (Accessed 15 Jan 2026).
12. Zaiats, T., Romaniuk, S., & et al. (2024), "Priority areas for the formation of capable territorial communities in Ukraine", *Agricultural and Resource Economics*, vol. 10(1), pp. 135-164, DOI: 10.51599/are.2024.10.01.06
13. Mazzucato, M. and Rodrik, D. (2023), "Industrial policy with purpose", *Oxford Review of Economic Policy*, vol. 39(1), pp. 1-23, DOI: 10.1093/oxrep/grac033
14. Delmon, J. (2024), "Blended Finance", *Innovative Funding and Financing for Infrastructure: Addressing Scarcity of Public Resources*, Cambridge University Press, pp. 176-196. DOI: 10.1017/9781009340182.011
15. Zaiats, T. Sova, O. and Nechytailo, T. (2024), "Development of information and communication infrastructure in promoting the resilience of territorial communities", *Efektivna ekonomika*, vol. 11, DOI: 10.32702/2307-2105.2024.11.17
16. Acemoglu, D. Johnson, S. and Robinson, J. (2022), "Institutions and economic resilience", *Journal of Economic Perspectives*, vol. 36(4), pp. 3-28, DOI: 10.1257/jep.36.4.3

Отримано редакцією журналу / Received: 01.02.26

Прорецензовано / Revised: 09.02.26

Схвалено до друку / Accepted: 19.02.26